

Örszolgálati tapasztalatok gyűjteménye

Színvonalas, érdekes, olvasmányos, de elsősorban tanulságos a kitűnően szerkesztett Örszolgálati tapasztalatok gyűjteményének a közelmúltban megjelent újabb kiadványa. A füzet mélyrehatóan elemzi az 1968-tól 1981. december 31-ig történt jelentősebb rendkívüli eseményeket, amelyek nemcsak a büntetésvégrehajtási intézetek rendjét, biztonságát, hanem azon túl a közrendet, a közbiztonságot is veszélyeztették.

Az okokat elemezve rádöbbenhünk, hogy olykor egészen kicsi figyelmetlenség, vagy mulasztás is súlyos következményekkel járhat. A pontosabb, éberebb szolgálat ellátásával szinte valamennyi rendkívüli esemény elkerülhető lett volna.

Alapvető tény, hogy a fogva tartottak biztonságos őrzése a büntetésvégrehajtási testület egyik legalapvetőbb feladata, amely nemcsak a büntetésvégrehajtás belső ügye, hanem a társadalom érdeke is. Az is ismert, hogy a szökevények céljainak eléréséhez polgári ruhára, élelemre, pénzre és egyéb eszközökre van szükség, ehhez viszont csak újabb bűncselekmények elkövetése után juthatnak hozzá, ezért veszélyesek a közbiztonságra.

A tanulmány szomorú példaként említi, a Nyíregyházi Bv. Intézetből 1971. szeptember 16-án meg-

szökött elítéltet, aki két hónap alatt húsz betöréses lopást követett el, míg szökésben volt.

A Győri Bv. Intézetből 1981. május 28-án megszökött két elítélt gépkocsi feltörés és betöréses lopás után lőfegyverhez jutott. Elfogásukig rettegésben tartották több megye lakosságát.

Az egyes esetek mulasztásait elemezve a szerzők ismertetik azokat a példás intézkedéseket is, amelyek megtörték, felszámolták a rendkívüli eseményeket. Köztudott, hogy a büntetésvégrehajtás az elmúlt évek folyamán igen szoros kapcsolatot alakított ki a társszervekkel. Ez az együttműködés a napi, folyamatos szolgálat mellett a rendkívüli események bekövetkezésekor kap különös jelentőséget. A feladatokat magas szintű megállapodások rögzítik, amelyek létjogosultságát, eredményességét az élet igazolta. A bűnözés elleni küzdelem, a bűnmegelőzés társadalmi feladat. Vonatkozik ez a szökevények elfogására is. A kiadvány erre is említi példát: Keresztes József egykori elítélt sorozatban elkövetett szökéseit két ízben polgári személyek akadályozták meg. A Pálházmárról szökött elítéltek elfogásához is a lakosság értékes információi járultak hozzá.

Nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy a lakossággal való jó kapcsolat kialakítása, illetve ennek erősítése milyen fontos szerepet játszik egy-egy rendkívüli esemény felszámolásában. Kár, hogy a szerzők – az ismertetett példákon kívül – erre nem térnek ki részletesebben. Pedig követendő lenne a pálhalmi példa, ahol az intézet vezetői a gazdaság környékén letelepedett lakosság részére több alkalommal felvilágosító előadásokat tartottak és

kérték segítségüket. Fáradozásuk nem is volt hiábavaló, a lakosság segítette a szökevények elfogásában. A történetet ismertették a helyi sajtóban, a közreműködőket megjutalmazták.

Mindenkinek ajánljuk az alapos átfogó, kiadványt, amely tanulságaival minden bizonnyal hozzájárul a büntetésvégrehajtási intézetek rendjének további szilárdításához.

Zimmermann Béla